

Krona med suksess

Krona-prosjektet i Buskerud er avsluttet etter fire år – og nå videreføres det med full styrke. Evalueringen viser gode resultater og en klar bedring av tannhelse og munnhygiene hos de eldre og pleietrengende i fylket. Dessuten har det vanket flere priser. Nå skal det satses videre og bredere; på barn, røykeforebygging blant unge og forebyggende tannhelsearbeid blant friske eldre.

Det startet ved budsjettforhandlings-tider høsten 1997. Tony Axell ved Det odontologiske fakultet i Oslo hadde presentert en landsomfattende undersøkelse som viste at over halvparten av eldre i sykehjem og hjemmesykepleie fikk for dårlig tann- og munnstell. Dette ga oppslag i Aftenposten, som fylkesrådmann i Buskerud, Matz Sandman, grep tak i. Og han henvendte seg til daværende fylkestannlege Johan Buttedahl, som etablerte et prosjekt med tannpleier Eva Rydgren Krona fra Kongsberg som leder. I tillegg kom tre nye midlertidig ansatte tannpleiere. Krona-prosjektet var et faktum fra og med 1. januar 1998.

Det første halve året gikk med til planlegging. De fire tannpleierne i prosjektet skulle jobbe på tvers av grensene i fylkets syv tannhelsedistrikter. Det ble inngått avtaler med overtannlegene, pleie- og omsorgstjenesten og fylkeslegen. Med loven i hånden; Sosial- og helsedepartementets kvalitetsforskrift fra 1997, som sier at brukerne skal ha tann- og munnstell, gikk man til verks fra og med høsten 1998. Det var greit å få innpass når man kunne vise til et lovverk som sier at ansvaret for gjennomføringen ligger hos pleie- og omsorgstjenesten, mens tannhelsestjenesten har ansvar for opplæringen.

Først og fremst ble til sammen 2 000 av fylkets 6 000 brukere av pleie- og

Eva Rydgren Krona viser frem permen med rutiner for tann- og munnstell, som fortsatt vil være i bruk ved alle sykehjem i Buskerud.

omsorgstjenester kartlagt for å finne ut hvordan situasjonen var. De fleste tilhørte gruppe c og de fleste var i sykehjem. En del var i hjemmesykepleie og noen få tilhørte psykiatrien. Resultatene viste seg å være på linje med landsgjennomsnittet.

– Buskerud er å betrakte som et Norge i miniatyr, forklarer Krona. Her har vi tett befolkede urbane strøk og griségrendte landkommuner. Innbygger-

tallet i de til sammen 21 kommunene varierer fra 1100 til 55 000. Krona-prosjektet har vakt stor interesse rundt om i landet og Krona er stadig på reise for å informere og fortelle om opplegget og resultatene etter de fire årene med prosjekt blant pleietrengende i Buskerud.

Det viste seg også tidlig i prosjektperioden at kunnskapsnivået når det gjelder tann- og munnhelse var lavt i

pleie- og omsorgstjenesten. Krona-prosjektet har derfor lagt mye vekt på opplæring av personalet i institusjoner og i hjemmesykepleien, samtidig som de har henvendt seg til utdanningsstedene. – Vi har fått til et godt samarbeid med sykepleierutdanningen, men det gjenstår en god del før samarbeidet med videregående skole er tilfredsstillende, forteller Krona som har mottatt både Zendium- og Det nytter pris for sitt prosjekt.

Evalueringsrapporten etter prosjektet foreligger ikke riktig ennå, men en ny kartlegging etter Tony Axells Belegg- og slimhinneindeks (BSI) høsten 2001 viser en klar bedring av munnhygien

blant de pleietrengende i fylket sett under ett, selv om det ikke er bedring alle steder. Videre viser det seg at helsepersonellet ikke lenger finner det like lett å glemme tann- og munnhelsestell. Det er utarbeidet en perm med rutiner for munn- og tannstell ved sykehjemmene i Buskerud. Alle institusjonene ønsker at disse rutinene skal videreføres etter at prosjektet nå er avsluttet. Likeledes videreføres samarbeidskontraktene som er inngått mellom tannhelsetjenesten og pleie- og omsorgstjenesten med samarbeidsmøter to ganger i året.

De tre tannpleierstillingene i Krona-prosjektet opprettholdes også, idet det

er utlyst tre faste stillinger som ledende tannpleier i fylket. To av dem som var med i prosjektet har søkt, mens den tredje er i fødselspermisjon. De tre som nå blir ansatt skal ta for seg hvert sitt område og hvert sitt satsingsfelt.

– Vi ser nye utfordringer i forhold til små barn som vil bli ett av våre nye satsingsområder, ved siden av røykeforebygging blant unge og forebyggende tannhelsearbeid blant friske eldre, forteller Eva Rydgren Krona som fra årsskiftet er ansatt som leder for helsefremmende og forebyggende arbeid i tannhelsetjenesten i Buskerud.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

KVALITET FOR HVER KRONE

"Jeg er fornøyd når kvaliteten og prisen passer meg, for da vet jeg at også pasienten smiler!"

Eivindsgården For Egenveier

DENTRUDE

Dentrude as, buskvei 1070, 3001 Drammen.
Tel: 32 89 00 55 Fax: 32 89 00 62 www.dentrude.no